Lääketeollisuus ry

Lausunto

09.05.2025

Asia: VN/12477/2025

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus rokotuksista annetun asetuksen liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Raskaana oleville annettavan hinkuyskärokotteen lisääminen kansalliseen rokotusohjelmaan

Lääketeollisuus ry kannattaa esitystä, jonka mukaan raskaana oleville tarjottava hinkuyskärokote lisättäisiin kansalliseen rokotusohjelmaan. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on todennut raskaana olevien rokottamisen estävän suuren osan pienten imeväisikäisten lasten vakavista hinkuyskätapauksista ja rokottamisen olevan turvallista sekä äidille että sikiölle.

Rokotuskattavuuden varmistamiseksi on tärkeää, että rokotusten alkaessa kiinnitetään erityistä huomiota asiasta viestimiseen. Näin voidaan varmistaa, että kaikki raskaana olevat saavat yhdenvertaisesti tietoa rokottautumista koskevan päätöksensä tueksi.

Toivotamme tervetulleeksi ehdotuksen valmistelussa noudatetun toimintamallin, jossa THL on perustanut lausuntonsa raskaana oleville annettavan hinkuyskärokotteen lisäämisestä kansalliseen rokotusohjelmaan pääosin tekemäänsä koosteeseen olemassa olevasta tieteellistä näytöstä. Koosteeseen on kerätty hinkuyskään liittyvää epidemiologista tietoa Suomesta ja muualta Euroopasta, raskauden aikaisen rokottamisen tehokkuudesta ja turvallisuudesta sekä hinkuyskärokotuksista muissa verrokkimaissa. Lisäksi THL on laatinut arvion rokotusohjelman laajentamisen kustannuksista. Perustamalla rokotusohjelman laajentamista koskeva valmistelu olemassa olevaan, mm. kansainväliseltä tasolta saatuun näyttöön, on voitu merkittävästi nopeuttaa valmisteluprosessia.

Rokotteiden käyttöönottoa on tehostettava

Rokotteet ovat pitkäaikainen sijoitus koko väestön terveyteen ja ihmisten työ- ja toimintakykyyn. Ajantasaisella rokotusohjelmalla voidaan myös tukea sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kestävyyttä, vahvistaa kansallista resilienssiä ja edistää yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta.

Rokotteiden terveys- ja tuottavuushyödyt jäävät Suomessa nykyisin kuitenkin täysimittaisesti saavuttamatta, koska uusien rokotteiden käyttöönotto on hidasta. Uusien rokotteiden arviointityöhön on varattava riittävät asiantuntijaresurssit, jotta asioiden valmistelu ei vie kohtuuttoman kauan. THL:n oman arvion mukaan tällä hetkellä arviointi ja päätöksenteko rokotteen ottamisesta kansalliseen rokotusohjelmaan kestää lyhimmilläänkin 2,5 vuotta. Arviointi ei myöskään yleensä ala heti, kun myyntilupa uudelle rokotteelle on myönnetty.

Suomessa uudet rokotteet tulevat tällä hetkellä käyttöön monia muita Euroopan maita hitaammin. Arviointiresurssien tehokas käyttöönotto edellyttääkin olemassa olevan kansainvälisen tutkimus- ja tosielämän tiedon (real world data, RWD) sekä Euroopan lääkeviraston myyntilupavaiheessa arvioiman laajan tutkimusnäytön hyödyntämistä. Tähän pyritään myös EU:n yhteisten kliinisten arviointien (joint clinical assessment, JCA) laajentamisella vuodesta 2030 alkaen rokotteisiin. JCA-menettelyn tarkoituksena on mm. vähentää päällekkäistä työtä jäsenmaissa, nopeuttaa arviointiprosesseja ja varmistaa, että terveysteknologioiden arviointi on yhdenmukaista kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehostamalla käyttöönottoprosessia uudet rokotteet voitaisiin ottaa käyttöön Suomessa muun Europan tahtiin ja rokotteiden tuomat kansanterveydelliset ja -taloudelliset hyödyt saavutettaisiin ripeämmin.

Aitlahti Tiina
Lääketeollisuus ry